

Mám o ni strašný strach, říká dcera nakažené devadesátileté ženy. Měsíc ji neviděla

V litoměřickém domově pro seniory se koronavirem nakazilo 52 ze 72 klientů. Zařízení již na začátku března zakázalo veškeré návštěvy, někteří senioři kvůli své nedoslýchavosti přišli o jakoukoliv možnost kontaktu s rodinou. Podobný osud může čekat i seniory v dalších zařízeních, kde se však zatím o propuknutí nákazy kvůli bezpříznakovému průběhu neví.

Ilustrační snímek | Foto: iStock

Paní Marianna byla zvyklá navštěvovat svou jednadevadesátiletou matku v litoměřickém Domově U Trati takřka každý den. Teď už ji ale kvůli zákazu návštěv měsíc neviděla. Její matka navíc špatně slyší, takže bohužel nemá ani možnost se s ní

spojit alespoň telefonicky. Když se paní Marianna v úterý z televize dozvěděla, že se v domově, kde pobývá její matka, potvrdila nákaza koronavirem u 52 ze 72 klientů zařízení, zůstala v šoku.

Později se dozvěděla, že jednou z nakažených je bohužel i její matka. Záhy však přišla alespoň trochu uklidňující informace, že se jí daří dobře. "Jsem o něco klidnější, ale mám o ni hrozný strach. Už má taky vysoký věk. Jenom věřím, že má dobrý kořínek a bude všechno dobré," popisuje paní Marianna, která nezažívá lehké životní období.

V prosinci ji zasáhla smrt manžela, teď se strachuje o svou matku. "Spadla jsem z jednoho trápení do druhého. Naštěstí mi pomáhá rodina, moje vnoučata, která každou špatnou náladu hned vylepší. Jsou to moje zlatíčka," říká paní Marianna.

Strach o své příbuzné mají i další. Právě senioři patří mezi ohrožené skupiny nemoci Covid-19. Zemřeli již dva pacienti z litoměřického domova, kteří se koronavirem nakazili. Jak se virus do domova seniorů dostal, přitom stále není jasné. Podle ředitelky ústecké hygienické stanice Lenky Šimůnkové jde pravděpodobně o komunitní přenos. "Nikdo z personálu ani z klientů nemá v anamnéze cestování, pobyt ve zdravotnickém zařízení a podobně," říká Šimůnková.

Domov je od 4. března pro návštěvy uzavřený a klienti z něho vůbec nevychází. První pozitivní případ se objevil 25. března u seniora, který byl v tu chvíli v ústecké nemocnici. Na základě toho byla vyhlášena karanténa celého zařízení a následně se přišlo na to, že se koronavirem nakazila většina klientů.

To, že se nemoc tak masivně rozšířila v celém domově, nepovažuje šéfka hygienické stanice za nijak překvapující. "Nákaza se přenáší kapénkami, nakažlivost je vysoká podobně jako u spalniček. Nikdo z nás není imunní, to jsou důvody, proč se nakazí

Paní Marianna to, že se nákaza v domově objevila a masivně rozšířila, nikomu nevyčítá. Podle ní tomu nikdy nejde úplně zabránit. Oceňuje však, jak se s mimořádnou situací vypořádávají zaměstnanci domova. "S personálem jsem moc

spokojená, jsou moc hodní. Taky je to pro ně určitě náročné být tam zavření takovou dlouhou dobu," říká.

Protože byla na celý objekt litoměřického domova vyhlášena karanténa, třináctka zaměstnanců se tak vzdala možnosti se stýkat s rodinou a nyní zůstávají zavření se seniory v domově, přičemž nevědí, jak dlouho tam budou muset ještě zůstat.

Jejich obětavosti a nasazení si váží i pan Karel, jehož matka je rovněž klientkou zařízení. "Na úkor vlastního bezpečí, rodiny a přátel tam zůstali pečovatelé a pečovatelky, kteří se o naše rodiče, babičky a dědečky starají a dělají pro ně absolutní maximum. To by spoustu lidí neudělalo. Jsou tam maminky, které mají doma malé děti. A oni k nim nemohou, protože jsou v domově zavřené s našimi rodiči a prarodiči, kteří jsou staří a nemohoucí," obdivuje jejich obětavost Karel.

"Ve třinácti lidech zvládnou 74 lidí, starají se o ně, dělají jim snídani, oběd a večeři, přes den zábavu a v noci, když jim je smutno, je drží za ruku. To normální člověk jen tak s úsměvem nezvládne," říká Karel, který personál chválí i za to, že přes velké množství práce skvěle komunikuje s rodinami klientů.

I podle ředitele Centra sociální pomoci Litoměřice, pod které kromě Domova U Trati spadá dalších jedenáct zařízení, se zaměstnanci snaží udržovat mezi seniory alespoň trochu dobrou náladu. Koneckonců on sám jim a klientům přivezl před dveře mnoho květin. "Atmosféra je tam v rámci možností vynikající a snažíme se ji udržet vynikající i nadále," říká ředitel Jindřich Vinkler.

Senioři již před zjištěním nákazy pobývali pouze na svých pokojích, kam za nimi chodili zaměstnanci domova. V objektu tak mohou zůstat i ti klienti, u nichž se nákaza neprokázala. Podle ředitele tak domov funguje až na pár omezení v běžném režimu.

"Představte si seniora, který je doma, nebo sám sebe. Když byste dostal výsledky, že jste pozitivní na Covid-19, tak půjdete domů stonat. My jsme domov pro seniory, takže oni mají domov tady u nás, tak stůňou tady. Vám by ale doma nikdo žádnou službu neposkytl, to mi jim ji poskytujeme," vysvětluje Vinkler. Lidé s mírnými

příznaky tak zůstávají v domově. Ti, u kterých se objeví vážnější komplikace, pak míří do nemocnice.

Česká vláda v posledních dnech čelila kritice od odborníků a neziskových organizací, že ochranu domovů seniorů před nákazou podcenila. Podle prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiřího Horeckého přesto masivní propuknutí nákazy v Domově U Trati a dalších zařízeních nelze považovat za selhání státu.

"Možná by se to tolik nerozšířilo, kdyby byl dostatek ochranných pomůcek. Zaměstnanci se snažili chránit alespoň bavlněnými rouškami, když neměli jednorázové. Ale víme, že se nákaza někde začala šířit už v první polovině března, kdy bylo ochranných pomůcek málo a nebyly ani ve zdravotnictví," říká Horecký.

Právě na dostatek ochranných pomůcek si řada domovů stěžovala, k některým se vůbec první dostaly až na začátku tohoto týdne. Ředitel litoměřického domova však nestrádá. "Od začátku jsme vybavení. To, co potřebujeme, máme. Spolupráce s krajem *(který je zřizovatelem domova, pozn. red.)* funguje fantasticky," říká Vinkler, podle kterého jsou nyní zaměstnanci vybavení respirátory třídy FFP2, ochrannými obleky i štíty.

Ministerstvo zdravotnictví v reakci na přibývajících případy nákazy v domovech seniorů nařídilo, že každý nově příchozí klient musí podstoupit testy na koronavirus a prvních 14 dní strávit v karanténě. Podle prezidenta asociace Horeckého by tohle opatření mohlo snížit riziko propuknutí i v dalších zařízeních, protože podle něj zhruba v polovině zařízení se senioři nakazili poté, co se jeden z nich vrátil do domova po pobytu v nemocnici.

Stejně však očekává, že se nákaza brzy prokáže i v dalších zařízeních. "Je velice pravděpodobné, že takových domovů bude přibývat. Dá se i očekávat, že v několika domovech již nakažení jsou, ale protože mají bezpříznakový průběh, tak se to neví. Zjistí se to až tehdy, kdy se objeví horší případy," upozorňuje Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb.

Některé organizace na pomoc seniorům již vyzvaly vládu, aby zajistila plošné testování klientů i personálu domovů pro seniory a minimálně každých 14 dnů ho opakovala. Vláda však k takovému kroku zatím nesáhla.

Zdroj: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/o-maminku-mam-strasny-strach-rika-pribuzna-nakazene-senioroky/r~8015d50274f511ea9d74ac1f6b220ee8/>